

Memo

Exploitatie en beheervorm Sportcomplex Sportpark

Extra bijlage bij	Raadsvoorstel Programma van Eisen Sportcomplex Sportpark
Steller	Leonie van der Laan
Datum	9 september 2025

Situatieschets

De commissie ROP heeft op 3 september j.l het raadsvoorstel Programma van Eisen Sportcomplex Sportpark behandeld. Daarbij is uitvoerig gesproken over beslipunt 6, te weten:

6. Vast te stellen dat het beheer en de exploitatie van het Sportcomplex wordt belegd bij een professionele sportorganisatie via een aanbesteding. Deze beheervorm wordt verder uitgewerkt in een juridisch en organisatorisch kader.

Samenvattend zijn de volgende opmerkingen en vragen geplaatst over beslipunt 6 tijdens de commissiebehandeling:

- a) De voorkeur gaat *niet* uit naar een commerciële partij als beheerder van het Sportcomplex;
- b) De sportverenigingen zijn op onderdelen niet tevreden met de huidige exploitant Sportfondsen;
- c) Bovenstaand beslipunt leidt tot een commerciële partij, in lijn met de huidige exploitant Sportfondsen of concurrent Optisport;
- d) De voorkeur van de raad en de ingesproken verenigingen gaat meer uit naar een maatschappelijke exploitatievorm, denkend aan een Sportbedrijf zoals SRO
- e) De raad wil – mede op basis van de insprekers – dat de verenigingen betrokken worden bij de keuzes rondom de inrichting van de exploitatie en het beheer;

- f) De raad vindt het waardevol te onderzoeken of de gemeente een eigen Sportbedrijf kan oprichten dat verantwoordelijk is voor de exploitatie van het Sportcomplex. Op deze manier komt het Sportcomplex in eigen beheer van de gemeente.

Doel van dit memo

Met dit memo geven we graag een korte toelichting op dit beslispunt, wat het effect kan zijn van een maatschappelijke exploitatievorm en welk vervolgproces we voorstellen.

Commerciële versus maatschappelijke exploitatievorm

In het beslispunt is het uitgangspunt dat een **externe, professionele partij** de exploitatie en het beheer van het Sportcomplex uitvoert. Een partij die gespecialiseerd is in het beheer van een multifunctionele sportaccommodatie. Daarmee laat dit beslispunt wat het college betreft óók ruimte om een maatschappelijk georiënteerde partij te selecteren, zoals een Sportbedrijf.

Het woord ‘aanbesteden’ in het beslispunt kan de indruk wekken dat we een opdracht in de markt zetten waarop alleen commerciële organisaties zich kunnen inschrijven. Zoals hierboven beschreven, is dit nog niet besloten. Het doel van dit beslispunt 6 is niet de wijze van selectieprocedure vast te leggen, maar wél het uitgangspunt dat het Sportcomplex beheerd gaat worden door een professionele en gespecialiseerde externe partij. Zoals beschreven in het raadvorstel dient daarbij altijd oog te zijn voor het maatschappelijk belang, aansturing van de gemeente en een goede samenwerking met de gebruikers. In de verdere uitwerking van de juridische en organisatorische kaders moet worden opgenomen wat we hierin belangrijk vinden met elkaar.

Tegelijkertijd begrijpen wij dat de term ‘aanbesteden’ vrij strak geformuleerd is en dat dit de indruk kan wekken dat we alleen commerciële partijen willen uitnodigen. Hoewel het beslispunt nu spreekt van het woord ‘aanbesteding’, is voor ons zowel aanbesteden als inkoop een mogelijkheid. Dit in ogenschouw nemende, hadden we het beslispunt 6 beter als volgt kunnen formuleren:

6. Vast te stellen dat het beheer en de exploitatie van het Sportcomplex wordt belegd bij een professionele sportorganisatie. De opdrachtverlening vindt plaats conform de geldende aanbestedings- of inkoopkaders en wordt verder uitgewerkt in een juridisch en organisatorisch kader.

Fiscaal risico

Het onderbrengen van het beheer en de exploitatie van het Sportcomplex bij een professionele sportorganisatie zonder winstoogmerk, kan wel leiden tot een fiscaal risico. Het fiscale regime wordt met name bepaald door het wel of niet hebben van een winstoogmerk.

Zoals beschreven in het raadsvoorstel biedt exploitatie door een externe, commerciële en daarmee winst beogende specialist fiscale voordelen. Beheer door een dergelijke partij biedt de mogelijkheid tot btw-terugvordering op de investering en nagenoeg op alle btw in de exploitatie. Hiermee is nu rekening gehouden in het raadsvoorstel en dit versterkt de financiële haalbaarheid van het Sportcomplex. Indien de exploitatie wordt uitbesteed aan een externe professionele organisatie met een maatschappelijke exploitatievorm, zonder winstoogmerk, zal nieuw fiscaal advies ingewonnen moeten worden. Dit zou effect kunnen hebben op de businesscase van het Sportcomplex.

Betrekken van stakeholders

Op basis van het Beheer- en exploitatieonderzoek zoals opgenomen in bijlage 13, is duidelijk dat de verenigingen en het onderwijs verbeterpunten wensen ten aanzien van de dienstverlening van de huidige exploitant. Gezien het uitgebreide participatieproces met de verenigingen en het onderwijs voor de totstandkoming van het Programma van Eisen, is het voor ons niet meer dan logisch om deze stakeholders óók te betrekken bij de verdere uitwerking van de juridische en organisatorische kaders. Doel daarvan is een goede balans te vinden tussen een professionele, ondernemende exploitatie versus goede inbedding van maatschappelijke doelen en samenwerking met de gebruikers. Het projectteam zal hiervoor het participatieve traject met de verenigingen en het onderwijs vervolgen.

Een eigen sportbedrijf

De gemeenteraad heeft de vraag gesteld of gemeente Hilversum heeft overwogen om een eigen Sportbedrijf op te richten voor het beheer van het Sportcomplex. Het Sportcomplex is multifunctioneel opgezet en biedt daarmee volop kansen voor extra gebruik. Om deze potentie te benutten en een gezonde exploitatie te realiseren is een ervaren, ondernemende exploitant noodzakelijk. Voor gemeente Hilversum heeft een eigen sportbedrijf alleen de voorkeur als daarin opgetrokken kan worden met een bestaand sportbedrijf. Zodat we gebruik kunnen maken van de kennis en kunde die bestaande exploitanten al hebben om

daarmee het beheer van het Sportcomplex een vliegende start te geven. In het vervolgonderzoek kan in beeld worden gebracht op welke manieren opdracht gegeven kan worden aan een Sportbedrijf en in hoeverre dit passend is voor gemeente Hilversum.

Een belangrijke aanvulling is dat als Hilversum een Sportbedrijf inricht voor het Sportcomplex, ook onderzocht moet worden wat dit betekent voor de exploitatievorm van de overige sportaccommodaties in Hilversum. Het is niet wenselijk dat de Hilversumse sportaccommodaties elk op eigen wijze worden beheerd en er versnippering en onderlinge organisatorische verschillen ontstaan. De gevolgen, risico's en voor- en nadelen hiervan moeten goed worden onderzocht.

Goed opdrachtgeverschap

Tot slot willen we benadrukken dat het college van mening is dat de basis voor succesvol beheer van het Sportcomplex ligt in goed accounthouderschap en duidelijke, scherpe afspraken tussen opdrachtgever (gemeente Hilversum) en opdrachtnemer (exploitant). Dit vraagt iets van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie. Denk aan zaken als

1. Vaststellen en vastleggen van de uitgangspunten die voor de verenigingen, onderwijs en gemeente Hilversum belangrijk zijn
2. Benoemen van de kaderstellende en controlerende bevoegdheden
3. Zorgdragen voor jaarlijkse monitoring van de taakuitvoering
4. Organiseren van structurele overlegvormen

Mede daarom ligt de focus in het raadsvoorstel op het professioneel en gezamenlijk uitwerken van de juridische en organisatorische kaders.

Vervolgproces

In het aankomend jaar starten we samen met de verenigingen en het onderwijs een vervolgonderzoek naar twee mogelijke beheervarianten:

1. Een professionele sportorganisatie met winstoogmerk waarbij onderzocht wordt hoe dit in verbeterde vorm (ten opzichte van de huidige situatie) ingericht kan worden, kijkend naar een goede balans tussen ondernemerschap, inbedding maatschappelijke doelen, gemeentelijke sturing en samenwerking met de gebruikers.

2. Een professionele sportorganisatie met een maatschappelijke exploitatievorm.

In dit vervolgonderzoek wordt ook onderzocht wat de fiscale gevolgen zijn en in hoeverre er consequenties zijn voor de andere sportaccommodaties in Hilversum. De resultaten van dit onderzoek worden samen met de opgestelde juridische en organisatorische stukken ter informatie voorgelegd aan de raad.